

bi radi le samo mnogo brali, delali pa nič. Marljivo grobati in dobro zalagati je treba.* — Zapuščeno živinče dobi uši, in ravno tako zanemarjen človek je poln grdobe, ki ga celo lahko ujé, če se ne snaži in zdravila ne rabi. Tako bodo menda snažno obdelane in dobro zalagane gorice zdržale proti nesrečni uški,*) posebno, ako bi še kdo znašel zoper njo:

d) Vračstvo ali zdravilo trsa ušivega. Čudežno! Ljubi Bog je zoper vsako bolezen pripravil zdravilo, katero so pa modri in učeni ljudje še le morali izumiti, ali so bili po natori ali živalih napeljeni; zoper to nesnago pa bi ne bilo nobene pomoči ali vračstva?

Pariška akademija je razpostavila tristo tisoč frankov za darilo izdatne in porabne znajdbe. Ves učeni in priprosti svet si glavo beli in možgane brusi; veliko sort vračstva se je že na beli dan narodilo; pa dozda še je vse slabo in neporabno. Tudi moje besede ti naj bodo bolj v zabavo, kakor pa uški na smrt. Jaz pa pravim: Dobri Bog, ki je poškodnico ustvaril ljudem za šibo božjo, je dal tudi neko natorno in čreznatorno zdravilo zoper filoksero ali trsno uško.

A. Natorni pomoček. — Mnogo je takih žuželk, ki živijo na drugih telesih, iz katerih sok ali kri pijejo. Med tako hišno nesnago štejemo: stenice; ušce, ki v nosu živijo; srab, ki med prsti grize; klošč in uš, ki prebiva na človeku, živini in na rožicah — v posebnih oblikah. Zoper te poslednje žuželke so ljudje znašli vračstvo, ki bi morda utegnilo tudi trsno uško umoriti.

Stenice odpravimo: Med apneno vodo primešaj trpentinovca in pomaži tisto mesto ali gnezdo, pa nobene ne boš več videl. Ušce v nosu, ki je ves otečen in ranjen, odpravimo s svinsko scalnico ali pa homeopatično s Hepar sulphuris t. j. žveplena jetra v tekočini; ravno isto zdravilo umori srabe. Ušce rožne prežene že tobaka dim sam; pepel ali žverca jih umori v dveh minutah.

Uši na živini morijo s tobakom, ali pa tudi po naslednjem zdravilu, katero mi je neki posestnik povedal: Kupil sem kravo, bila je vsa ušiva. Kakor grozdi na dlaki so se je uši držale, pa jih ni bilo mogoče odpraviti; vidoma je hirala. Zdaj pa je gospodinja skuhal pisker fižole, je vodo ocedila; skuha je bila navadno slana. Prilijem osmino litra petrolja ali skalnine; s krtačo vso kravo zmijem: uši so čez teden vse mrtve; krava se je zmisila, in dobro redila. Črva v lesu in drevesu umori petrolej za vselej. Črva v zobu umori dim od čebuljevega zrna; tudi Kreozot; temu enako smrdljiv karbolinej prežene podgano in drugi mrčes od hrama.

Uši na človeku ali v obleki so grda nadloga, ki se težko odpravijo. V lekarni je maža živega srebra — Mercurius vivus, ki jih pomori, ako ne odlazijo. Najboljše pa je to-le: Neka stara babela od kapi zadeta, leži leto in dan brez pomoči in postrežbe. Bila je nesnage polna, vsa ranjena in živa. Neka tuja deklina se je usmili, pride ji streč. Krastavo in vso živo glavo ji trikrat umije s petroljem: in živali so bile proč, rane pa so zacelile.

Tote nemarnosti, dragi bralec, ti pa zarad tega naštevam, ker mislim, da eno ali drugo totih sredstev bi utegnilo biti vračstvo tudi zoper trsno uško, ki je svojim omenjenim sorodnicam zelo podobna po obliki in živježu, posebno ušcam rožnim. — Kar mene zadeva bom storil to: Brž ko zasledim uško, bom naročil v polovnjak vode, gnojnice, soli, petrolja, tobaka, menda še karbolineja zmešati. Pri prvi kopi bomo trs globoko odkopali in z mokro capo ove zmesi podrgali. Ravno tako bomo trs nad zemljo meseca julija pomazali, ko se uške

selijo na korenine. Kjer pa bomo gnezdo v gorici zapazili, bomo vso zemljo premesili z ovo tečočno. — Kaj boš pa ti storil? (Konec prih.)

Žitne cene v Mariboru od 28. junija do 6. julija
Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 80 kr., rž 4 fl. 60 kr., ječmen 4 fl., 60 kr., oves 3 fl. 70 kr., turšica ali koruza 5 fl., 20 kr., proso 4 fl. 90 kr. in ajda 4 fl. 50 kr.

Sejmovi. Dne 13. julija v Ločah in Poličanah (za svinje). Dne 15. julija v Dobovi in na Zdolah. Dne 16. julija v Dobju. Dne 17. julija na Muti, pri Sv. Ani na Krembergu, pri Sv. Filipu v Veračah in Imenem (za svinje). Dne 18. julija na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Ljutomerskih goric. (Birmovanje.) Ko so divji Huni po Ljutomerskih goricah razsajali, takrat menda ni bilo bolj živo v teh krajih, kakor prve dni tega meseca. Na predvečer sv. Cirila in Metoda so na nekaterih vrhah goreli kresji, posebno lepo na Kamensčaku nad Ljutomerom, potem pa je bilo zaporedoma v soboto pri sv. Bolfangu, v nedeljo pri sv. Miklavžu, v ponedeljek pri Svetinjah središče velikih slavnostij, ki so se vršile povodom prihoda mil. knezoškofa, ki so tod delili zakrament sv. birme. Možnarji so neprenehoma pokali, konjeniki so zdirjavali sem ter tje, ko so šli mil. knezoškofu nasproti ali so jih spremljali pri odhodu, in ljudstvo je vrelo trumoma od vseh krajev, da bi videli in slišali svojega ljubljenejšega škofa, o katerem so slišali, da so bili nevarno bolni, pa jih je Bog čudežno spet ozdravil, da morejo svoja težavna opravila izvrševati. Vreme je bilo ves čas ugodno; ne prevroče, ne premrzlo, in le parkrat majhen dež, ki pa ni bil posebno nadležen. Odpeljavšemu knezoškofu so povsod klicali grogoviti živio! Bog daj, da bi jih čez šest let videli spet tukaj še bolj zdravih in čvrstih, kakor so bili zdaj!

Iz Mute. (V slovo.) Obžalujem jaz in naši narodnjaki, da zgubi naša župnija vrlega gospoda župnika, Jož. Kotnika. Poglejmo, kaj so nam dobrega storili v tem kratkem času, kar so bivali pri nas! Lepo in veliko novo bandero so nam pripravili. Poglejmo pa družbo sv. Mohorja! Ti Muta, še nisi imela nikoli toliko družbenikov, kakor zdaj! Bodi jim hvala! In še je jeden spomin ima Muta za njimi; ta je sv. križ, ki ga vidiš pred cerkvijo pri velikih vratih. Ta križ, ki se je postavil dne 8. malega travna, ko se je obhajal sv. misijon, kdo ga je priskrbel? Ali so ga omislili morda tržani? Nikakor ne! Naš gospod župnik so nam priskrbeli sv. misijon. Že čez 150 let je minolo, kar ni imela ta župnija takih veselih dni, kakor v letošnjem postnem času ob sv. misijonu. Poglejmo še šolsko mladino! Poprej so se norčevali, če so koga srečali; zdaj se pridno odkrijejo in rečejo: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Ali to ni velik razloček med poprej in zdaj? Predragi gospod, nikar ne žalujte, če Vas nekateri zaničujejo in celo preganjajo zavoljo našega slovenskega jezika! Ti zagrizeni ljudje, ki so sem privandrali od vseh štirih vetrov in tukaj med Slovenci nemir delajo, bi najrajši imeli, da bi ne bilo duhovščine na svetu, ker oni ne verujejo ne na Boga in ne na vraga, ampak samo na svoje velike potrebe. Takšnih je, svobodno rečem, blizu polovica v tej občini. Ti rjave ruse nosijo, pa krive nauke trosijo! Vsi drugi pa smo Vam, častiti gospod župnik, hvaležni in iz srca hvaležni Vam ostanemo do hladnega groba.

Iz Ribnice. (Prepir.) Naša vas je podobna malemu vulkanu, v katerem vedno vré in ropota. Ta ro-

*) Dokazano je, da je trtna uš najboljše obdelane vinograde prav tako uničila, kakor najslabše. Op. pr.

pot pa napravljajo nekateri srboritneži, katerih malovreden posel je, malo delati, pa veliko govoriti. Po premirju od zadnjih volitev je sprožil znano godljo prepira g. L. s tem, da je menil »zaribati« č. g. župnika in načelnika cerkvenega odbora g. Z. radi cerkvene hoste. Korak ta ni bil srečen, ker g. L. zašel je v blato, iz katerega, težak kakor je, je komaj »zbavcal«. Vrh tega ga je še neki porednež v »Gospodarju« pošteno okrcal. Rad bi se bil opral pravnim potem, ali ni kazalo, kajti besede, trde so bile, vendar le resnične. Nekaj se pa vendar mora storiti, misli g. L., da se žolč umiri in jeza ohladi. Zato pa je kakor nalašč stara tetka »Marburgerca«, v katere 45. št. udari L. po namišljenem dopisniku; pa ga ne zadene pravega, temuč nedolžnega. Zraven je tudi zinil široko, da se ni čuditi, če mu je ušlo mnogo, kar ni res. Pred vsem pa je na ogled postavil malenkost svoje slike, za katero ga ne zavidamo. Kot odgovor mu tu povemo, da se župljanom čudno zdi, da g. L. tako skrbi za cerkvene reči, ko ga vendar malokdaj v cerkvi vidimo, pa tudi mislimo, kadar je ondi kakšna potreba, da on še toliko ne dá, kakor udova v sv. evangeliju. Kadar boče on toliko storil za cerkev, kakor p. g. Pahernik iz Vuhreda, radi bomo potem njegove želje in nasvete poslušali in ubogali. — H koncu še besedo v poduk pomagaču onega dopisa. Ako je vsa leta v solah hlače trgal le zato, da se je naučil zabavljati, razpor sejati in svoje dobrotnike blatiti, pač škoda za čas zapravljeni! Če je že prvo dejanje njegovo — cvet tako malovreden, oj bridek bode še le sad, v škodo starišem in sramoto rodbini.

Od Sv. Ane v Slov. goricah. (Kajhar.) Pohajljajmo zopet malo kosti »Štajerskemu kinetu!« Kakó se v 6. št. v uvodnem članku huduje zopet nad čast. duhovščino v Ljutomeru in pri Veliki Nedelji, ker hoče prva Nemce izpodriniti in druga preprečiti — nemški »fajerber«. Za Boga svetega! Kdaj so duhovniki v tem oziru hujskali? Ali mar ne vedó, kje čevelj žuli njih farane? Ali ne vedó razločiti kot učitelj ljudstva dobro od hudega? Mislimo po pravici, da v Ljutomeru in pri Veliki Nedelji ni veliko Nemcev; ako se pa kateri nahaja, je gotovo kak »privandrani prusoman«. Radi tega bi moralo biti vse nemško in zopet nemško, in po njegovi komandi bi moralo vse plesati. No, to razvidi častita slov. duhovščina; je torej po svoji vesti in vzvišenem poklicu dolžna ljudi podučiti in priporočati, da ljubi Boga, vero, domovino in — narodnost, da ljubi — cesarja. Je to kaj napačnega, pregrešnega, ako stori č. duhovščina svojo dolžnost? Radi tega nemščina ni zavržena, saj se marljivo uči po vseh slovenskih solah, in to še preveč! — Dalje se je iz Žamanjc zagnal neki Visenjaki v slovensko-katoliško stranko, osobito v »Slov. Gosp.«, in to tako neumno in robato, da je le vredno »Kajharja!« Da »Slov. Gosp.« riše svojim bralcem dela mračnjakov, ter se je tudi spominjal tega mnogoletnega župana, kaj za to? Saj to vsak po sili Nemec v polni meri zasluži. Tudi je dolžnost »Slov. Gosp.«, da potiplje take možiceljne, kakor je Visenjaki. Upamo, da mu bo na smrtni uri vendar dobra duhovščina, akoravno jo sedaj takó grdo napada in psuje. Vprašam g. Visenjaka, ali je lepo brati v »Kajharju« notico, ki se je bojda godila na božjem grobu? Ali ni to pohujšanje Slovencev, kakor pravi listič? Zakaj pa prinaša take vesti? Listič, kakor je »Štajerski kmet«, ki prinaša take strupene članke in napada v vsaki številki slov. duhovščino, ne zasluži, da bi ga Slovenci podpirali; saj še niti slovenskih nadpisov na — zavitkih ne — zmore. Zatorej proč z njim!

Od Sv. Ilja pod Gradičem. (Smrt zajcu!) Zima je bila pustila žalostne sledove. Jesenska setev je skoraj popolnoma uničena, da si bo ubogi kmet komaj seme povrnil; posebno rž se je večinoma podorati mo-

rala. Pa vse to je uničeno samo za jedno leto. Pa kaj bo s sadnim drevjem? Sadonosniki so neizmerno trpeli, pred zajčjim zobom niso bili varni v zagrajenih vrtovih, pa tudi zavetje s slamo je prav malo pomagalo. Od c. kr. glavarstva je prišel ukaz, da se naj škoda, po zajcu storjena, preceni. Precenila se je, in znaša za našo občino tisoč goldinarjev! Ta svota, silni udarec za našo občino, naj se primeri z lovskim najemom, ki znaša na leto 31 gld.! Najemniki lova ne skrbijo, da bi iztrebili zajca, skrbijo le, da se pomnoži. Ako nam visoka vlada ne spremeni lovske postave, nam bo gladni požeruh uničil vse mlado sadno drevje, in ubogi kmet bo prisiljen sadjerejo pustiti. Naj se zajec zapiše med ropno zverjad! Ze davno bi ga ne bilo, ko bi ga postava ne branila. Prosimo gospode poslance, naj pomagajo do pravice!

Županstvo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. Veličanstvo svetli cesar se bodo peljali meseca septembra v Štetin, da obiščejo nemškega cesarja. — V državnem zboru je pri obravnavi o dispozicijskem zakladu govoril poslanec dr. Gregorčec, čegar govor prihodnjič objavimo. Državni proračun bode do konca tega meseca vsprejet, in potem poidejo poslanci na počitnice.

Česko. Preteklo nedeljo sta bila dva znamenita shoda. V Kolinu je govoril knez Schwarzenberg, da je najsrčnejša želja čeških plemičev, sporazumeti se z Mladočehi. Na shodu v Lounah pa so govorili mladočeški poslanci Jindrich, Kounic in dr. Edvard Gregor zoper to sporazumljenje.

Štajarsko. V Gradcu bodo vse volilce zbobnali na shod, da naj protestujejo zoper celjsko slovensko gimnazijo. Pregovor pa pravi: Kadar toča pobije, zvonjenje nič več ne pomaga! — Oni dan je »Reichspost« pošteno okrcala »Grazer Tagblatt«. Da je ta list v službi židovskih liberalcev, je že davno javna tajnost.

Koroško. Po hudi vročini in grozni suši so imeli zadnje dni več hudih neviht. Na mnogih krajih je neurje napravilo veliko škode. — Ministerstvo je ukazalo, da se dijaki v Zgornjega Koroškega v obče ne smejo več sprejemati v celovsko gimnazijo.

Kranjsko. Shod so minolo nedeljo napravili socialisti v Ljubljani in na njem vrlo nemškutarili. Domačih delavcev je pa prišlo le 20 na shod. — V Krškem bode posojilnica zidala »Narodni dom«. — Nadaljevalni kmetijski tečaj za učitelje se bode vršil v Ljubljani od dne 12. do 31. avgusta.

Primorsko. Laški »šulverein«, imenovan »Lega nazionale«, je imel v Tridentu občni zbor. Ima že 90 podružnic in 94.000 gld., s katerimi hoče polahoniti slovensko deco. — V Podgradu v Istri so pri občinskih volitvah Slovani zmagali v vseh treh razredih. — V nedeljo so pri Sv. Roku blizu Trsta na slovesen način v morje spustili novo vojno ladjo »Wien«.

Hrvaško. Nova občinska postava je stopila v veljavo dne 1. julija, in na podlagi te postave se imajo razpisati občinske volitve. Dosedanja samouprava mest je s to postavo zelo skrčena, vladnim ali madjaronskim pristašem pa zmaga pri volitvah omogočena; kajti uradniki imajo voliti nad polovico zastopnikov.

Ogersko. Civilni zakon se vpelje dne 1. oktobra in ob enem se upeljejo civilne matrike in stopi v veljavo postava o verski odgoji otrok iz mešanih zakonov. — V kratkem izdajo vsi ogerski katoliški škofje